

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **A. R. A.**, zastoupen JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2018, č. j.: MV-66127-2/OAM-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2019, č. j. 4 Az 35/2018 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **6 800 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce, státní občan Arménie, podal dne 6. 6. 2018 v pořadí sedmou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí a obává se o život i zdraví, již 24 let žije v České republice. Při posledním pobytu ve vlasti málem přišel o život, nyní má obavy, aby se mu opět nestalo to samé, byl bit, ponižen, vyhrožovali mu likvidací a dlouhodobě marodil. Rovněž více než dvanáct let sdílí společnou domácnost s občankou EU.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 6. 2018, č. j. MV-66127-2/OAM-2018 (dále „napadené rozhodnutí“), rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 6. 2018 tak, že řízení se dle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), zastavuje, neboť žádost o mezinárodní ochranu je další opakovanou žádostí ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu a v případě žalobce se nelze důvodně domnívat, že by mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma.

[3] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) rozsudkem ze dne 2. 4. 2019, č. j. 4 Az 35/2018 – 26 (dále „napadený rozsudek“) zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí. Městský soud předně uvedl, že žalobce ve své sedmé žádosti o udělení mezinárodní ochrany

žádou změnu poměrů v zemi původu netvrdil, naopak odkazoval na své předchozí zkušenosti z pobytu ve vlasti a vyjádřil obavu z opakování toho, co se mu v zemi původu mělo dít dříve. Přes absenci žalobcových tvrzení se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zabýval tím, zda došlo k podstatné změně v arménské bezpečnostní situaci (vizte s. 3 napadeného rozhodnutí). Žalovaný vycházel ze zpráv o zemi původu, a prokázal neexistenci podstatných změn v žalobcově zemi původu. Podle Informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 8. 2017 jsou sice vztahy s Ázerbájdžánem kvůli oblasti Náhorního Karabachu napjaté, avšak v zemi neprobíhal žádný ozbrojený konflikt a kontrolu nad ozbrojenými složkami udržovaly civilní úřady; občas probíhají pouze střety mezi arménskými a ázerbájdžánskými vojáky, z nichž k nejsilnějším došlo v dubnu roku 2016. Dle soudu tak významná změna poměrů v zemi původu nenastala; napětí v oblasti Náhorního Karabachu stále trvá, ale střety jsou úzce lokalizované a ani dubnová událost z roku 2016 nestála u počátku výraznější konfrontace či nějakého významného posunu.

[4] Pokud jde o nutnost nastoupit do boje, žalobce ji ve své sedmé žádosti nikterak neuvedl, poprvé ji zmínil až v žalobě. Nicméně převzetí branné povinnosti je považováno za legitimní požadavek státu, který jsou občané povinni strpět, nejde proto o důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Navíc nutností nastoupit vojenskou službu se žalovaný, příp. jeho nadřízený správní orgán, již zabýval v řízení o předchozích žalobcových žádostech o udělení mezinárodní ochrany (meritorně tuto otázku řešilo již rozhodnutí Ministra vnitra ČR ze dne 15. 1. 2004, č. j.: OAM-998/AR-2001). Městský soud měl zprávy obsažené ve správním spisu za dostatečné a nespátřuje nutnost doplnit dokazování. Žalobcem přiložené novinové články ani dílčí informace nemohou do věci přinést nic nového a svou hodnověrností nejsou způsobilé vyvrátit objektivní zdroje informací, které použil žalovaný. Postup podle ustanovení § 11a odst. 3 zákona o azylu byl podle městského soudu správný, u žalobce šlo o již sedmou žádost o udělení mezinárodní ochrany, a žádost splňovala podmínky další opakované žádosti.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Městský soud se dostatečně nezabýval některými námitkami stěžovatele a napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatel se domnívá, že kasační stížnost je přijatelná, neboť přesahuje vlastní zájem stěžovatele, a to v zásadních otázkách týkajících se přiznání postavení uprchlíka osobám, které jsou ohroženy hrozbou vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu z důvodu nestabilní situace v zemi původu, to vše znásobeno skutečností, že stěžovatel je zřejmě osobou bez státní příslušnosti.

[6] Městský soud se řádně nevypořádal s námitkou stěžovatele, že nebyly naplněny podmínky pro zastavení řízení o jeho žádosti, neboť od poslední žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany (22. 9. 2010, řízení pravomocně skončeno 28. 6. 2013) se situace v zemi původu stěžovatele natolik změnila a vyostřila, že tato skutečnost zakládá nutnost posuzovat žádost stěžovatele jako přípustnou. Městský soud pochybil, když nečinil závěr o existenci rizika vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu v případě návratu stěžovatele do země původu, a to z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu v Arménii. Správní orgán neobstarela relevantní a aktuální informace o zemi původu stěžovatele k posouzení hrozby vážné újmy v případě návratu stěžovatele do země původu, nesplnil tak povinnost zjistit skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Povinnost zjištění reálií o zemi původu stěžovatele nelze mít za splněnou. Správní orgán i městský soud zcela ignorovaly stěžovatelem uváděné skutečnosti a odkazy na zprávy svědčící o aktuální situaci v Arménii. Městský soud

pokračování

jako nerelevantní posoudil i zprávy Rady Evropy a pouze nekriticky převzal závěry správního orgánu.

[7] Stěžovatel dne 11. 4. 2019 požádal u Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, oddělení mezinárodní ochrany, o určení statusu osoby bez státní příslušnosti podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti ve smyslu § 8 písm. d) zákona o azylu a to z toho důvodu, že v prosinci 2018 obdržel odbor cizinecké policie Praha zprávu ze zastupitelského úřadu Arménie o tom, že stěžovatel již není veden v Arménské republice v registru obyvatel. Těmito dokumenty nyní disponuje příslušné oddělení cizinecké policie. Ve věci stěžovatelovy žádosti však do dnešního dne nebyl podniknut ze strany správního orgánu žádný krok. Tomu, že stěžovatel je opravdu osobou bez státní příslušnosti odpovídá i ze strany Cizinecké policie vystavený doklad, kterým nyní stěžovatel disponuje v souvislosti s vystaveným výjezdním příkazem platným do 4. 7. 2019 – „State Crossing Report“, kde je v kolonce občanství uvedeno „XXA“. Je tedy nutné uzavřít, že stěžovatelovo postavení je nyní nezbytné řešit pouze v České republice, kdy se již do domovského státu nemůže navrátit.

[8] Jak správní orgán, tak městský soud zcela nedostatečně posoudily odůvodněné obavy stěžovatele z nuceného nástupu do armády, neboť si neobstaraly relevantní informace, na základě kterých by mohly učinit objektivní úvahu a zhodnocení individuální situace stěžovatele. Správní orgán i městský soud učinily mylný závěr o neexistenci pronásledování stěžovatele z důvodu příslušnosti k sociální skupině [§ 12 písm. b) zákona o azylu]. Stěžovatel tato tvrzení uvádí v souvislosti s možným nuceným nástupem do armády, kdy skupinu branců je nutno považovat za „sociální skupinu“. K výkladu pojmu „sociální skupina“ stěžovatel poukazuje na příručku Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (dále jen „UNHCR“) k postupům pro určování právního postavení uprchlíků, a dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 – 60, a čl. 9 odst. 2 písm. e) a čl. odst. 1 písm. d) 10 kvalifikační směrnice. Stěžovateli hrozí v případě nasazení do bojů vážná újma ze strany vojenských sil a jednotek v oblastech, kde dochází k ozbrojeným střetům. Stěžovatel tvrdí, že nebezpečí újmy na životě nelze v tomto případě předcházet. Při vyhýbání se branné povinnosti by přitom stěžovateli hrozilo riziko trestního stíhání. Obdobně se k otázce branců vyjádřil i Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23. Tyto závěry Nejvyšší správní soud zopakoval dále v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44.

[9] Městský soud zásadně pochybil v otázce možného zásahu do soukromého života stěžovatele ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu když toto zhodnocení ve svém rozhodnutí zcela pominul. Stěžovatel je přesvědčen, že rozhodnutím o neudělení mezinárodní ochrany dochází k porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a to proto, že je v důsledku rozhodnutí a rozsudku nepřiměřeně zasaženo do jeho práva na ochranu rodinného a soukromého života na území České republiky, kde má vytvořeny rozsáhlé vazby. V případě stěžovatele jsou dány takové vážné okolnosti, že by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území. Stěžovatel má na území České republiky vybudovaný dlouholetý vztah s občankou České republiky, se kterou žije již dvanáct let. S ní také nyní po propuštění z vazby žije na shora uvedené adrese. V daném případě se však ani soud nikterak možným zásahem do soukromého života stěžovatele nezabýval, a to přesto, že mu tato informace byla od počátku řízení známá. Přitom právě možnost porušení mezinárodních závazků České republiky v případě vycestování stěžovatele představuje podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu jeden z důvodů udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na správnosti napadeného rozhodnutí. Správní orgán v tvrzeních stěžovatele ani v současné situaci v Arménii neshledal nic, co by mohlo svědčit o pronásledování či hrozbě vážné újmy k jeho osobě a co by zároveň nebylo již důkladně posouzeno v předchozích azylových řízeních stěžovatele. V Arménii neprobíhal žádný ozbrojený konflikt, nicméně v souvislosti se sporným územím Náhorního Karabachu docházelo ke střetům mezi arménskými a ázerbájdžánskými vojáky a obě strany se obviňovaly z porušování příměří z roku 1994. K nejsilnějším střetům od roku 1994 došlo v dubnu 2016. Od té doby přetrvává situace napětí mezi oběma státy, ale střety jsou úzce lokalizované (Informace OAMP z 20. 6. 2018). Stěžovatel ve své sedmé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádnou změnu poměrů v zemi původu netvrdil, naopak odkazoval na své předchozí zkušenosti z pobytu ve vlasti a vyjádřil obavu z opakování toho, co se mu v zemi původu mělo dít dříve.

[11] K sociální skupině branců žalovaný uvedl, že Nejvyšší správní soud sice uznal takovouto sociální skupinu za možnou, a to v rozsudku ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, ale jen na základě konkrétních skutkových okolností, kdy příslušníci této specifické skupiny mohou mít odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, pokud čelí hrozbě násilí ze strany teroristických skupin pro případ, že základní vojenskou službu nastoupí, nebo pokud čelí hrozbě trestů odnětí svobody a dalších sankcí ze strany státu pro případ, že by vojenskou službu nastoupit odmítli. Tento rozsudek nelze aplikovat na případ stěžovatele, jedná se o sociální skupinu branců, což je podle zákona Arménské republiky o vojenské povinnosti občanů Arménské republiky v odvodovém věku 18 – 27 let. Nutnost nástupu do boje stěžovatel již v sedmé žádosti neuvedl, poprvé jí zmínil až v žalobě. Nicméně převzetí branné povinnosti je považováno za legitimní požadavek státu a nejde o důvod pro udělení mezinárodní ochrany (nutností nastoupit vojenskou službu se správní orgán zabýval v rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j.: OAM-998/AŘ-2001). Správní orgán k pojmu „sociální skupina“ odkazuje na právní názor Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs 69/2003 - 48. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, dále plyne, že pobyt cizince z rodinných důvodů je třeba řešit podle zákona o pobytu cizinců. Správní orgán konstatuje, že veškeré stěžovatelem uváděné skutečnosti byly zhodnoceny již v řízeních předcházejících. Posuzovaná žádost je již sedmá v pořadí, řízení o šesté skončilo dne 28. 6. 2013, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti. Při projednávání sedmé žádosti stěžovatele nebyly prokázány podstatné změny okolností. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se proto otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

[13] Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, (citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz) na které pro stručnost odkazuje. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu v roce 1993 (řízení o rozkladu zastaveno pro zpětvzetí), podruhé v roce 1998 (neudělení mezinárodní ochrany), potřetí, počtvrté a popáté v roce 2008, pošesté v roce 2010 [ve všech případech řízení zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu nepřijatelnosti žádosti ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu]. Dne 6. 6. 2018 stěžovatel podal sedmou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR.

pokračování

[15] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na to, že předmětem přezkumu městského soudu bylo rozhodnutí o *další opakované žádosti* o mezinárodní ochranu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu [žalobce podal v pořadí sedmou žádost o mezinárodní ochranu po té, co nabylo právní moci předchozí rozhodnutí ministerstva o zastavení řízení podle § 25 odst. 1 písm. i)]. Zákon o azylu mezi opakovanými žádostmi dříve nerozlišoval, teprve od 18. 12. 2015 bylo zavedeno jejich členění na *opakovanou žádost*, tj. první z opakovaných žádostí, a po ní následující *další opakované žádosti*.

[16] Podle ustanovení § 11a odst. 3 zákona o azylu, podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma, ministerstvo řízení usnesením zastaví.

[17] K *opakovaným žádostem* o mezinárodní ochranu existuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu. (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74). V rozsudku ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017 - 38, se soud zabýval *dalšími opakovanými žádostmi* a dospěl k závěru, že na odůvodnění rozhodnutí o další opakované žádosti je třeba klást nároky, které rozšířený senát zformuloval ve vztahu k rozhodnutí o opakované žádosti dle dřívější právní úpravy. Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona o azylu tak musí obsahovat zdůvodněný závěr, že 1) cizinec v další opakované žádosti neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, 2) nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti. Z výše uvedených premis Nejvyšší správní soud také vycházel při posuzování přijatelnosti nynější kasační stížnosti.

[18] Stěžovatel tvrdí, že situace v zemi původu se natolik změnila a vyostřila, že tato skutečnost zakládá nutnost posuzovat žádost stěžovatele jako přípustnou. Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že žalovaný postupoval v souladu s výše citovanou judikaturou, pokud na základě aktuálních informací o zemi původu (z roku 2017 a 2018) vyhodnotil, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti, a dospěl k závěru, že od října 2010 k takové změně nedošlo. Městský soud zdůvodnil, proč nevzal do úvahy přiložené novinové články (nemohou do věci přinést nic nového a svou hodnověrností nejsou způsobilé vyvrátit objektivní zdroje informací použité žalovaným), a vyhodnotil, že v Arménii neprobíhal ozbrojený konflikt a střety v oblasti Náhorního Karabachu jsou úzce lokalizované, ve shodě se žalovaným tak neshledal zásadní změnu situace v zemi původu. Nejvyšší správní soud má za to, že jeho postup odpovídal mimo jiné i judikatuře vyžadující aktuálnost informací o zemi původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 310/2017 – 56) a poukázal na to, že články, které stěžovatel doložil k žalobě, byly z ledna 2016, června 2016, případně z března 2017, tedy jednalo se o starší zdroje než ty, které použil žalovaný.

[19] Podle stěžovatele správní orgán i městský soud učinily mylný závěr o neexistenci pronásledování stěžovatele z důvodu příslušnosti k sociální skupině branců, resp. nedostatečně posoudily odůvodněné obavy stěžovatele z nuceného nástupu do armády. Nejvyšší správní soud konstatuje, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu, že se jedná o další opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. V řízení o druhé žádosti podané v roce 1998 bylo zjištěno, že důvodem žádosti byla obava z donucení k účasti v bojích v Náhorním Karabachu ze strany soukromých osob. Správní orgán v rámci odůvodnění rozhodnutí o této žádosti

vyhodnotil, že žadatel odmítal spojovat důvody svého nového odchodu z Arménie s otázkou povinné vojenské služby a hodnotit jeho žádost jako případ osoby vyhýbající se plnění vojenské povinnosti. Správní orgán se v tomto rozhodnutí zabýval obavami z donucení k účasti v bojích v Náhorním Karabachu ze strany soukromých osob. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel měl možnost uplatnit obavu z nástupu do armády již v předchozích žádostech o mezinárodní ochranu, a je zřejmé, že žalovaný se touto otázkou v předchozích řízeních již zabýval. Posouzení toho, zda skupina branců spadá pod pojem sociální skupina, by pak připadalo v úvahu v případě, že by předmětem přezkumu bylo rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany.

[20] K námitce zásahu do soukromého a rodinného života Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud pominul vyhodnocení možného zásahu do soukromého života stěžovatele ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu z důvodu, že stěžovatel v žalobě tuto námitku vůbec neuvedl. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel mohl tuto námitku uplatnit již v řízení před městským soudem, nicméně tak neučinil. Nejvyšší správní soud proto pouze stručně konstatuje, že soužití s přítelkyní ve společné domácnosti stěžovatel uvedl již v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu (srov. bod 8 napadeného rozsudku a žádost o mezinárodní ochranu v roce 2010), řízení o šesté žádosti podané v roce 2010 bylo zastaveno pro nepřípustnost žádosti. Ani v tomto případě se tak nejedná o novou skutečnost, kterou stěžovatel nemohl uplatnit v předchozích řízeních o mezinárodní ochraně (s ohledem na tvrzenou délku soužití již v řízení o třetí, čtvrté a páté žádosti v roce 2008).

[21] Otázkou postavení osob bez státní příslušnosti v řízení o mezinárodní ochraně se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 30. 4. 2015, č. j. 2 Azs 112/2014 – 66, nebo v usnesení ze dne 31. 5. 2018, č. j. 1 Azs 355/2017 – 33. Z konstantní judikatury vyplývá, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany bez dalšího není absence státní příslušnosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatoval, že „[f]ormou azylu nelze [...] poskytnout subsidiární ochranu apatridům, kteří jsou apatridy bez dalšího, tj. osobám, které nepožívají de iure či de facto ochrany „pouze“ pro skutečnost, že nejsou státními občany určitého státu [...] Důvodem poskytnutí ochrany apatridům formou azylu by například bylo jednání státu, který by své občany zbavil státního občanství z azylově relevantního důvodu, a učinil je tak osobami bez občanství, popřípadě by osoby bez občanství vystavil takovému pronásledování z azylově relevantních důvodů (tj. odepření de facto ochrany), že by bylo nemožné nadále na území takového státu setrvat“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2007, č. j. 6 Azs 80/2006 - 64, publ. pod č. 1659/2008 Sb. NSS). Dále lze poukázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 2 Azs 175/2016 – 56, v němž soud v rámci posuzování případu, kdy od podání poslední žádosti o mezinárodní ochranu vyvstala odůvodněná obava, že cizinec již není občanem své země původu, konstatoval, že se v dané věci nejednalo o novou skutečnost relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, neboť cizinec netvrdil a v řízení ani takové skutečnosti nevyplývaly, že by o státní příslušnost přišel z důvodu pronásledování motivovaného azylově relevantním znakem.

[22] Stěžovatel teprve v doplnění kasační stížnosti uvedl, že dne 11. 4. 2019 požádal o určení statusu osoby bez státní příslušnosti, neboť prosinci 2018 obdržel odbor cizinecké policie zprávu ze zastupitelského úřadu Arménie o tom, že stěžovatel již není veden v Arménské republice v registru obyvatel. Nejvyšší správní soud s odkazem na uvedenou judikaturu konstatuje, že samotná absence státní příslušnosti není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. U osob bez státní příslušnosti jsou relevantní podmínky posuzovány ve vztahu ke státu posledního trvalého bydliště (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. ze dne 25. 11. 2010, č. j. 6 Azs 29/2010 – 85), přičemž z ničeho nevyplývá, že by stěžovatel

pokračování

před příchodem do České republiky dlouhodobě pobýval v jiném státu než v Arménii. Tuto skutečnost stěžovatel uvedl až v řízení před Nejvyšším správním soudem, navíc zatím pouze předpokládá, že by mohl být osobou bez státní příslušnosti, tedy ani netvrdí, že by o státní příslušnost přišel z důvodu pronásledování motivovaného azylově relevantním znakem. Tato kasační námitka tak rovněž nezakládá přijatelnost kasační stížnosti.

[23] Nejvyšší správní soud dodává, že o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodoval, neboť o kasační stížnosti věcně rozhodl bez prodlení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44).

IV. Závěr, náklady řízení a odměna ustanoveného zástupce

[24] S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a městský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[26] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 6 Azs 73/2019 - 16, byl stěžovateli ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4, a § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem (zástupce doložil právní konzultaci se stěžovatelem ze dne 10. 5. 2019), a písemné podání ve věci samé (doplnění kasační stížnosti), v celkové výši 6 200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele není plátcem daně z přidané hodnoty. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 6 800 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu